

Социальнэ Иофыгъохэм атегушчылагъэх

Урысыем ит гурыт еджаплэхэм Иоф ащызышлэрэ клэлэегъаджэхэм ялэжъапкIэ епхыгъэ Иофыгъохэм, псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ гъэкIэжыгъэным ипрограммэ шъолъырхэм зэрашагъэцаклэрэм афэгъэхыгъагъ тыгъуасэ шылэгъэ селектор зэхэсыгъор. Ар зеришагъ УФ-м социальнэ ИофыгъохэмкIэ ивице-премьеру Ольга Голодец. Иофтхъабзэм хэлэжъагъэх Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, ащ игуадзэу Алексей Петрусенкэр, АР-м псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэу Мэрэтыкъо Рустем, АР-м гъэсэнэгъэмрэ шлэныгъэмрэкIэ и Министерствэ ипашэ игуадзэу Надежда Кабановар, нэмыкIхэри.

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиным унашъоу ышIыгъэм диштэу, 2013-рэ илээсым ищылэ мазэ ехъулIэу тикъэралыгъо ит еджаплэхэм Иоф ащызышлэрэ клэлэегъаджэхэм зэкIэми ягурыт лэжъапкIэ регионым шагъэнэфэгъэ гурыт лэжъапкIэм кIагъэхъан фæе. Непэрэ мафэхэм яхъулIэу мы лэжъапкIэ гумэкIыгъуабз зэрэщылэр, пшъэрылгъэу шытыр бэмэ зэрамыгъэцкIэшъурэр Ольга Голодец къыуагъ. Зиофхэр анахъ дрихъу къагъэнэфэгъэх Чэчэныр, Ингушеттиер, Дагыстаныр, Къэрэщэе-Шэрджэс Республикэр, Тюменскэ, Челябинскэ, Вологодскэ хъукхэр, нэмыкIхэри. Ахэм ялыкIохэм ащышхэр зэхэсыгъом къышчыгушчылагъэх, шыкIагъэу ялэхэм, къэра-

лыгъом ипашэ унашъоу ышIыгъэр гъэцкIэгъэным фэшI ашIэнэу рахъухъэхэрэм къащыуцугъэх. КIэлэегъаджэхэм ялэжъапкIэ хагъэхъоным фэшI зыхэм банкхэм чIыфэхэр къалаыххэу, адрэхэм ежъ амалэу ялэхэр агъэфедэхэу къауагъ. Ау федеральнэ гупчэр Iэпылэгъу къафэхъун зэрэфар нахъыбэхэм къыхагъэшIыгъ.

Псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ гъэкIэжыгъэным ипрограммэ къыдыхэлъытагъэу мы аужырэ уахътэм шъолъырхэм ахышрэхо зэрафатIупшыгъэр зэхэсыгъом къышчылауагъ. А Iэпылэгъум ишIуагъэкIэ медицинэм иучреждениехэм игъэкIотыгъэ гъэцкIэжыкхэр арашIылагъэх, ящыкIэгъэ оборудованиер афашэфыгъ, нэмыкIэу зэшIуахы-

гъэри макIэп. Ащ даклоу демографием ылэжъапкIэ Иофхэм язытет тIэклэ нахъышIум физикIыгъ. Къоджэ псэуплэхэм Иоф ащызышлэрэ специалист ныбжыкIэхэу зыныбжэ илээс 35-м нэмысыгъэхэм яфэIо-фашIэхэр тэрэзэу гъэцкIэгъэнхэм фэшI федеральнэ гупчэм сомэ миллиарди 5,8-рэ афитIупшыгъ. Ау, арэу шыт нахъ мышIэми, ИофшIэхэм япчъагъэ сымэджэщыбэхэм, поликлиникэхэм ащикъурэп.

Псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ игъэкIэжыкхэм ипрограммэ къыдыхэлъытагъэу федеральнэ бюджетым къытIупшырэ ахыщэ Iэпылэгъур тэрэзэу е уахътэу агъэнэфэгъэм зымыгъэфедэхэрэм алахыжъхэзэ, нахъ дэгъоу программэр зыгъэцкIэ-

хэрэм аратыжыкIэ зэрашIыштыр къауагъ. Ащ Иофыр намыгъэсэу шъхъадж къытефэрэр шIокI имылэу ыгъэцкIэн зэрэфар агу къагъэкIыжыгъ.

Адыгеир пшгэмэ, мы программэм игъэцкIэн сомэ миллиардым ехъу 2011—2012-рэ илээсхэм пэуагъэхъанэу шыт. Илээсэу тызыхэтым, шыпшъхъэум и 1-м ехъулIэу, сомэ миллион 715,5-рэ агъэфедэгъах, ашIэн фæе ар ипроцент 66,1-рэ мэхъу. ШIокI зымылэ медицинэ страхованием и Федеральнэ фонд республикэм къыфитIупшышIт Iэпылэгъоу ыгъэнэфэгъэр сомэ миллион 856,2-рэ мэхъу, ащ шышъу сомэ миллион 566,3-р (рахъухъагъэм ипроцент 66,1-рэ) зишыкIагъэм пэуагъэхъэгъах. Зэзэгъыныгъэу зэдашIыгъэхэм,

ау ахыщэ джыри зыпэIуамыгъэхъагъэхэр къыдэплъытэхэмэ, федеральнэ бюджетым къытIупшыгъэ ахыщэм шышъу сомэ миллион 721-р (агъэнэфэгъэм ипроцент 84,2-рэ) агъэфедэгъ. Джащ фэдэу ыпшъэкIэ зигугъу къэтшIыгъэ программэр шыIэныгъэм шыпшъырышчыгъэным пæе республикэ бюджетым сомэ миллион 200,8-рэ къытIупшыгъ, ащ шышъу сомэ миллион 138,9-р зишыкIагъэм пэуагъэхъэгъах.

УФ-м и Президент ышIыгъэ унашъохэр, пшъэрылгъэр зэрагъэцкIэшхэр шъолъырхэм ялыкIохэм зэхэсыгъом икIэху къышчылауагъ, ау Iэпылэгъу зэрашIыкIэгъэщтыри бэхэм къыхагъэщыгъ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илээсыбэрэ еIолIэнчъэу къылыкхэр зэрихыгъэм, хабзэм, цыфхэм яфитыныгъэхэмрэ яшъхъафитыныгъэрэ якъэгъэгъунэн илахышхо зэрэхишIыхъагъэм ыкIи Адыгэ Республикэм ипрокуратурэ зызэхашагъэр илээс 90-рэ зэрэхъугъэм япхыгъэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Шытхъу тхылъ фагъэшъошагъ **Кобл Галинэ Сергей ыпхъум**, я 3-рэ класс зилэ юристым, Адыгэ РеспубликэмкIэ Шэуджэн районым ипрокуратурэ испециалистэу отставкам шыIэм.

ШыкIухэзэ фагъасэх

Унагъом имэхъанэ, ащ шъхъэкIэфэныгъэу илтын фаер къызылотыкIырэ Иофтхъабзэхэр илээсыкIэ еджэгъум ехъулIэу республикэм ит интернатхэм ащызэхашагъэх.

Сэкъатныгъэ зилэ сабийхэр зычIэс хэушъхъафыкIыгъэ (коррекционнэ) еджэплэ-интернатым илээсыкIэ еджэгъум иапэрэ мафэ джащ фэдэ зэхэхъэкIэ къызылIуихыгъ. Мы еджаплэм чIэс кIэлэцIыкIухэр зэхэзымыхъэрэмрэ макIэу зэхэзыхъэрэмрэ ыкIи хъафизэхэмрэ макIэу зылэгъухэрэмрэ. Ахэм аныбжэ илээсылым къышегъэжъагъэу пшIыкIуим нэсы.

— Тиеджэплэ-интернат Адыгеим имызакъоу, нэмыкI хэгъэгъу зэфэхъафхэм къарыкIыгъэхэри шеджэх, — къеуагъ ащ ипашэу ЛыхъукI Казбек. — Лэпкыбэмэ ащыш сабий цыкIухэм лыгъэныгъэ зэфыраIэу, ныбджэгъуныгъэ азыфагу илэу зедеджэх. ШIэныгъэ куухэр ядгъэгъотынхэр тэ типшъэрылгъ шъхъаIэу тэлъыгъ. Хэ-

ушъхъафыкIыгъэ программэм тетэу Иоф адэгъэшIэ, еджаки, гушылаки, Интернетым гъэфедакIи ятэгъашIэ. Ащ нэмыкIэуб сабийхэр IэшIэгъэ зэфэхъафхэм афэ-къулаинхэу тэгъасэх. Пшъэшъэжыкхэр да-кIэм, шъэожъыкхэр пхъэм Иоф дашIэн альэкIынэу афэтэгъасэх. Унагъом ехыла-гъэ ИофтхъабзэкIэ илээсыкIэ еджэгъур зэреджэжъагъэм мэхъанэшхо илэу сэлъыгъ, сыда пIомэ непэ дунаир лээшэу зэхыкIыгъэ хъугъэ. Унагъом мэхъанэу илэр, ащ илэплагъэ, гуфэбэныгъэу илтын фаер сабийхэм амышIэу, къагурымылоу бэрэ къыхэкIы. Ахэм шIулэгъуныгъэрэ гуфэ-бэныгъэрэ ахэлъынэу, ны-тыхэм узэрафы-штыт фаер, унагъор цыфым зэришыкIа-гъэр, джащ фэдэу ежъхэри игъо къэсымэ унагъо зэрашIыштыт пылтынхэу фæхэр агурытэгъало. Ны -тыхэр ягъусэхэу кIэлэ-цыкIухэм ягуэмэкIыгъохэр, ягушшысэхэр къятэгъало. Мы илээсыкIэ еджэгъоу къы-

хъагъэм джащ фэдэ Иофтхъабзэхэр ренэу зэхэтшIэштых.

Еджаплэм чIэсхэм япсауныгъэ шыкIа-гъэхэр зэриIэхэр къыдалыгътэзэ, илээсыкIэ еджэгъум зыфытырагъэпсыхъагъ. ГъэкIэ-жыным къыдилыгътэрэ ахыщэмкIэ сабий-хэр зэреджэштхэ тхылъхэр, Iэмэ-псымэ-хэр къащэфыгъэх. Еджаплэм гъэцкIэжыкхэм ИофшIэнхэри шыкIуагъэх.

ПАТИКЪО Анет.

Адыгеим рихьыллэхэрэм хэпшыклэу ахэхьуагъ

Хы Шүцлэ лушъом, къалэу Шъачэ, Дунэ экономическэ форум шызэхашэу заублагъэр мыгъэ илэс пшыклуз мэхьу. А палъэм къыклоцл ащ хэлэжъэрэ пстэумэ сатыум хэхьоныгъэ егъэшлыгъэным, клэу къежъагъэхэр къышыгъэлъэгъогъэнхэм, зэдэлэжъэныгъэм япхыгъэ амалышлэхэр арагъэгъотыхэзэ, форумым дунэ мэхьанэ илэ хьугъэ плэмэ ухэукоштэп. Илэс къэс ащ къаклохэрэр, инвестиционнэ проектхэу ыкли ямылкъу зыцагъэфедэн алъэклышт чыплэхэу къыцагъэ-лъагъохэрэр нахьыбэ мэхьу. Ащ зэрэ-тетыр зы шысэ закьокли нафэ къэпшып лъэклышт. Гуцылэм пае, Дунэ экономическэ форумым яшъыпкъэу зыфагъэхъазыри, гъэрэкло Адыгэ Республикэм икыгъэхэм инвесторхэм сомэ миллиард 20 зыхалъхъан алъэклышт инвестиционнэ проект 31-рэ ыкли инвестиционнэ площадкэ 46-рэ къыцагъэлъэгъогъагъэмэ, мыгъэ ахэр нахьыбэ ашыгъэх. Зеклоным, промышленностым, мэкъу-мэщым, транспорт зещэныр гъэлорышлэгъэным япхыгъэ проект гъэшлэгъонхэр фору-

мым хэлэжъэштхэм апагъохынхэу агъэхъазырыгъэх. Адыгэ Республикэм экономикэ хэхьоныгъэхэмклэ ыкли сатыумклэ и Министерствэ къызэрэщыталуагъэмклэ, шлоигъоныгъэ зилэхэм зэклэмкли сомэ миллиард 52-рэ зыхалъхъан алъэклышт инвестиционнэ проект 52-клэ ыкли инвестиционнэ площадкэ 63-клэ Адыгеир форумым еклолэшт.

Адыгэ Республикэм и Лышгъэхэу Тхьаклушынэ Аслъан пчъагъэрэ къылуагъ сатыум Лэпылэгъу фэхъугъэным, инвесторхэр клэгушлэхэзэ ямылкъу Адыгеим шагъэфедэным, Иофшлэпэ чыплэхэм ахэгъэхъогъэным фэшлэпстэуым Лэпылэгъу афэхъунхэм республикэм ипашэхэр зэрэфэхъазырхэр. Ащ пае ишыклэгъэ хэбзэгъэуцугъэхэр, нэмыклэ шапхъэмклэ хэбзэ унашохэр республикэм шагъэхъазырыгъэх, шлоклодыным темышыныхэу хэти имылкъу Адыгеим шигъэлэжъэным иамалышлэхэр шылэх.

Ары имылкъу фэдэ хэлгъэу Адыгеим къыхъылыгъэ зышлоигъохэм япчъагъэ илэс къэс нахьыбэ зыклэхъурэр. Мыщ дэжым тыгу къэдгъэкъыжын тлэклышт гъэрэкло Шъачэ шыклогъэ Дунэ форумым Адыгеир инвестиционнэ проекти 10 зращыклэтхэгъэр ыкли ахэм ягъэцэкъыжын непи зэрэлъагъэклауатэрэр. Гуцылэм пае, Красногвардейскэ гъэц заводым сомэ миллион 250-рэ зыпэлугъэхъэгъэ гъэкъыжынхэр шыклуагъэх, хьызмэтшлэпэр атлупшыгъэу ыклуагъэ къызэрэхъэу Иоф ешлэ, Иофшлэпэ чыплэ 117-рэ къышчызэлуахыгъ. Сатыушлэ комплексу «Московский — Новая Адыгея» зыфиорэм сомэ миллион 500 шагъэфедатгъ, апэрэ чэзыур атлупшыгъ, Иофшлэпэ чыплэ 50 къызэлуахыгъ. Зэклэмкли ащ инвестициехэу сомэ миллиардэ миллион 850-рэ шагъэфедэшт. Нэмыклэ инвестиционнэ проектхэм ягъэцэкъыжын къыхъашт 2013-рэ илэсымы лъагъэкло-тэшт.

— **Инвесторхэм нахьыбэу аналэ къызытырадзэрэ шъолъырру Адыгэ Республикэр къэнэжъы. Социальнэ-политикэ Иофыгъохэм зыпкытыныгъэ зрахахъым инвесторхэм Иоф адэшлэгъэнымклэ ишлуагъэ къэ-**

кло. Ашлэ проектхэр гъэцэкъыжынхэм фэшлэ республикэм амалышлэхэр зэраритыхэрэр, нишъырылгъэу зыфишлы-жыгъэхэр дэх имылу, ипалъэм ехьулгъу ыкли дэгъоу Адыгеим зэригъэцэкъыжыхэрэр, — хегъэунэфыклы Тхьаклушынэ Аслъан. Мы гуцылэхэр щегъэфедэх Адыгеим и Лышгъэхэ ипресс-къулыкъу къытыгъэ къэбар клэклым.

Экономикэр гъэтэрэзыгъэнымклэ, Иофшлэпэхэр нахьыбэ шыгъэхэмклэ зеклоным гугъэплэхохэр зэрэрапхыхэрэм ишыхъатгъ, туризмэ ыкли зыгъэпсэфын лъэныкъом яхьыллэгъэ инвестиционнэ проектигъоу ыкли зэшлуиыхышгъушт Иофыгъохэу сомэ миллиардипшлэ зыхалъхъан алъэклыштхэр мыгъэ Адыгеим Шъачэ шыклошт Дунэ экономическэ форумым рехьыллэх. Ахэмклэ промышленнэ комплекс ащ ыпшгъэ клуагъэ. Инвестициехэу сомэ миллиард 24,5-рэ зыхалъхъан алъэклышт проект 12 ыкли зэшлуиыхышгъушт Иофыгъо зэфэшхъафхэр мы лъэныкъомклэ инвесторхэм апагъохых. Псэолъэшл Иофымклэ агъэхъазырыгъэ проект 17-у сомэ миллиард 14,3-м тельытагъэхэм форумым хэлэжъэхэрэм нэлугас зафашлын, аналэ къатырадзэн алъэклышт. Мэкъумэщ къыдэгъэкъыжын комплексыр сомэ миллиард 14,9-м тельытэгъэ инвестиционнэ проект 14-клэ форумым хэлэжъэшт.

Адыгеим зэклэм алахэ мэхъэнэ шъхъалэ зыщыратыхэрэм ащыц илэс псаум Иоф зышлэшт къушхъэ курортэу «Лэгъо-Накъэ» ехьыллэгъэ проектър гъэцэкъыжыгъэныр. Проектым зэригъэнафэрэмклэ, илэсым зекло миллион 2-м нэсэу ащ рагъэблэгъэн алъэклышт. Ар гъэпсыгъэным фэшлэ сомэ миллиарди 7,5-рэ хэлъхъэгъэн фае. Зыгъэпсэфы-

плэр затыклэ, Иофшлэпэ чыплэ мин 20-м нэсэу къызэлуахын алъэклышт.

Адыгеим и Лышгъэхэу Тхьаклушынэ Аслъан къызэрилуагъэмклэ, проектым игъэцэкъыжын хэлэжъэн зылъэклыштхэм аналэ къытырадзатгъ. Республикэм ипашэхэр, корпорациеу «Темыр Кавказым икурортхэр» зыфиорэр ягъусэхэу, проектым игъэцэкъыжын хэлэжъэнхэ зэралъэклышт шыклэр зэхафы.

Гугъапэхэр зэрапхыхэрэ проектхэм ащыц чылопсым къытырэ газыр лъапсэ зыфэхъушт индустриальнэ парк гъэпсыгъэныр. Зэшлуахышт Иофыгуишлэ агъэцэкъыжынэу ащ егъэнафэ. Ахэм ащыцых автомашинэхэм арагъэхорэ газыр къэзышлышт завод, ашклэ Иоф зышлэрэ фэбэ-электростанция, гъэуцъышлэ комбинат ыкли фэбэлпэ комплекс гъэпсыгъэнхэр. Ахэр шылэныгъэм шыгъэцэкъыжыгъэнхэм фэшлэ сомэ миллиард 21-рэ фэдиз гъэфедэгъэн фае.

Мы тхыгъэмклэ тыкъызышыуцугъэхэр нахьыбэу мылкъу зыщыклэгъэ проектшхохэр арых нылэп. Республикэм икълэхэм ыкли ирайонхэм къагъэхъазырыгъэ проектхэу ыкли инвестиционнэ площадкэхэу форумым къышгъэлъэгъоштхэм инвесторхэм аналэ къатырадзэным, ямылкъу ашагъэлэжъэным игугъапэхэр шылэх. Хэти ешлэ Къыблэ шъолъырыр Къоклшлэ Чыжъэм ыкли Темыр Чыжъэм зерафэмдэр. Гъогухэр, коммунациехэр, ауужыпкъэм, чылопсым изытет къыдалыгъэ ямылкъу нахьыбэу шлуагъэ къызэрэрагъэ-тыштыр инвесторхэм рахъухъэ зыхъуклэ. Арышъ, тапэккли инвесторхэр нахьыбэу Адыгеим къыхъанхэм игугъапэхэр шылэхэу къытшлэшлы.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

Факультетыр къызэлуахыжыгъ

Илэсныкъоклэ узэклэлэ-бэжмэ, Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым ифинансовэ-экономическэ факультет гъэцэкъыжын Иофшлэпэхэр рашы-лэнхэу зэфашыгъагъ. Джи тыгъуасэ факультетыр гъэклэжыгъэу, иклэрыклэу гъэпсыжыгъэу къызэлуахыжыгъ.

Факультетым икызы-лухыжын фэгъэхыгъэ зэхахьэр къызэлуахыгъ университетым иректорэу, техническэ шлэныгъэхэмклэ докторэу Блэгъожъ Хъазрэт.

— Унэр жъы, ар я 19-рэ лэ-шлэгъум ашыгъагъ. Мыщ апэ Мыекъопэ горскэ еджаплэр члэ-тыгъ, етланэ мэкъумэщ техникумэу илэсыбэрэ шытыгъ, ащ ыуж тиуниверситет ифакультетэу хьугъэ. Дгъэцэкъыжыгъэ къоды-еп, иклэрыклэу унэр дгъэпсыжыгъэ. Ахьщэшхо хэхъагъ, ау апэрэу псэолъэшлыным зэклэ ишапхэхэр къыдэлъытагъэхэу еджэпэ унэр иклэрыклэу дгъэпсыжыгъэ, — къылуагъ ректорым.

Гъэцэкъыжын Иофшлэпэхэр квадратнэ метрэ 1800-мэ арашыллагъ, санузелхэу унэм хэ-

мытыгъэхэр клэу хашыхъагъэх. Еджэпэ унэм аудиторие 16 ыкли кабинет 19 шызэтырагъэпсы-хъажыгъ. Шагури, ащ къыпы-шылъ чыплэри агъэклэрэклагъэх. Зэклэмкли гъэклэжынын Иофшлэ-ным сомэ миллион 50 фэдиз пэлухъагъ.

Еджэпэ унэм икызылу-хыжын хэлэжъагъ ыкли къышчы-гушылагъ АР-м гъэсэныгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ иминистрэу Хъуажъ Аминэт. Илэсыкклэ еджэгъум ехьулгъу ар клэлэгъа-джэхэми студентхэми игуапэу къафэгъушлуагъ.

Етланэ Иофхъабзэм къекло-лагъэхэм унэу агъэклэжыгъэм ыклоцл къарагъэплыхъагъ.

СИХЪУ Гошнагъу.

Лэжыгъэр Луахыжы, мапхъэх

Республикэм игубгъохэм мы ошлу мафэхэм Иофшлэпэ зэфашы-хъафбэ ащыцэшлуахы. Ана-хъэу Чыгулэжыгъэр зыпылхэр гъэтхасэу къагъэкъыжыгъэр игъом ыкли члэнагъэ афмыхъоу угъоижыгъэнхэр ары.

Адыгеим мэкъу-мэщымклэ и Министерствэ къызэритыгъэм-клэ, Юныгъом и 6-м ехьулгъу ты-гъэгъэзз гектар мин 81-м ехъоу Луахыжын фаем шыцэу аугъо-иужыгъэр гектар мин 19 фэдиз хъазыр. Ащ гектар тельытэу гурытымклэ центнер 19 къыра-хи, пстэумкли тонн мин 36-рэ фэдиз къахыжыгъы. Районхэм тыгъэгъэзз гектар пчъагъэу ащылуахыжыгъэр ыкли центнер пчъагъэу зы гектарым къащыра-хыгъэр: Шэуджэныр — 5360-рэ, 20,5-рэ, Красногвардейскэр — 2592-рэ, 20,3-рэ, Джаджэр — 7020-рэ, 19,7-рэ, Теуцожьыр — 855-рэ, 18,3-рэ, Кошхъаблэр — 2757-рэ, 14,2-рэ, Мыекъуапэр — 143-рэ, 11,1-рэ, Тэхъутэмькёе районым джыри а Иофшлэныр шырагъэжъагъэп.

Тыгъэгъазэм даклоу лэжы-гъэм пэлухъашт ыкли былым лус ашышт натрыфры республикэм шылуахыжы. Гектар мин 21-м

ехъоу лэжыгъэ къэзытышт натрыфэу къагъэкъыжым шыцэу тыгъуасэ ехьулгъу Луахыжыгъэр гектар миным тлэклу къехъу. Ащ гектар тельытэу центнер 46-м ехъу къырахыгъ. Натрыф гекта-рым анахьыбэ центнер пчъагъэу къызыщырахыгъэ районхэр: Шэ-уджэныр — 51,5-рэ, Джаджэр — 48,4-рэ, Теуцожьыр — 42,4-рэ, Кошхъаблэр — 40. Былым лус хъушт натрыфэу республикэм шылуахыжын фаер гектар мини 2,1-м тлэклу къехъу. Ащ шыцэу Юныгъом и 6-м ехьулгъу Луахы-жыгъэр гектар 800 фэдиз.

Бжыхъасэхэм япхыни рес-публикэм шырагъэжъагъ. Апэу дэгъоу агъэхъазырыр чыгу-м зычылапхъэ рагъэкълэрэ рапсыр ары. Зэрэрахъухъагъэмклэ, а лэ-жыгъэр гектар мини 10-м тлэклу ехъоу къацагъэклышт. Тыгъуа-сэ ехьулгъу рапс чылапхъэр гек-тар 2260-м фэдизмэ арагъэкълугъ. Анахьыбэу рапсыр зычылапхъэ районхэр: Кошхъаблэр — гектар 680-м ехъу, Джаджэр — гектар 590-рэ, Красногвардейскэр — гектар 495-рэ, Шэуджэныр — гектар 490-рэ.

ЛЭХЪУСЭЖЪ Хъаджэртбий.

Мэкъэгъэлэу

Юныгъом и 25-м сыхъ. 18.30-м Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние шлушлэ концерт шыклошт. Ащ къыхэкълэрэ мылкъур Сирием къыкыжыгъэ тилъэпкъэгъухэм аратышт. Нэхэе Тэмарэ, Шыбзыу Аслъан, Нэхэс Анжеликэ, Еутых Вячеслав, Барцо Руслъан, Хъу-рэнэ Азэ ыкли нэмыклэхэр концертным хэлэжъэштых. Шъузэрыгъозэн шъулъэклышт телефоныр: 53-12-77. Билетхэм ауасэр — сомэ 200, 300, 400.

АДЫГЭМ ИДУНАЙ. АМЕРИКЭР КЪИНЭУ АЛЪЭГЪУГЪЭР АЛОТЭЖЪЫГЪ

тышыклэрэп. Ау сыгуклэ сэтхэу cloшущтэп. Сильфыгэхэр америкэ гупшысаклэм дехыхых. Тэклодыжы».

Америкэм анахь уасэ зыщы-фашырэ Иофшлэнхэм врач сэнэ-хьатыр ащыц. Мы кьэралыггом ит Изэплэхэм эклэми ыпклэ хэлэу уацагэхьужьышт нахь, нэмыклэ еклэлаклэ ялэп. Етлани уасэхэр уцыф кьызырэклоклэ пфэуклочыштхэп. Гушылэм пае, чэщ-зымафэм сымэджэщым узэрэчлэлъышт закьом пае доллар 900 яптын фае. Ащ кьыхэклэу сымэджэщым бэрэ ачлэлъхэрэп. Операцие ашлэгэхэми, алъакьо зэрэтеуожьхэу, зыкы-чларагэхьыкыжы. Шыпкьэ, тэ тикьэралыгго фэдэу Америкэм исхэми страховой полисхэр ялэх. Ау ахэр зэралыггхэм емылгыггэу, зэрагэхьужьыггэхэм тефаггэм ипроцент 30 ежь цыфым ытын фае. Медицинэр зэрэпаллэм елгытыггэу, ащ Иоф шызышлэхэрэм кьаггахьэрэри бэ. Ащ фэдэу тильэпкьэггэхэм ащыц докторхэм гушылэггэу тафэхьугъ. Мы кьэралыггом щэ-гупсэфыфэхэ кьин маклэп алъэггэу, ау непэ апэклэлыггэр эклэ алотэжыггэу ахэр мэлсэху.

Хьажьу Зиуар Іапкь-лэпкь узхэр егэхьужьык. Кьалэу Патерсон унэе Изэплэ шыриІ. Иофшлэлэ тызэрлэхьэу, ыльэ-кьуацлэ адыгабзэклэ члэхьаггум зэрэтетхаггэр Зиуар кьыти-гьэлэггэу. Псэуэми апэу зэрэ-адыгэхэр тильэпкьэггэхэм кьы-хаггэу.

Хьажьу Зиуар илгэс 18 ыныбжэу Америкэм кьэклэуагъ. Кьы-зэрэхьужьыггэу Сирием ззо-бэнэ зэпэуцужьхэр эклэлыкылоу кьы-зыщэхьужьык, клэлэ ныбжыклэр мырэхьат кьэралыггом кьы-кыгъ.

ХЬАЖЬУ Зиуар — врач, штатэу Нью-Джерси ит кьалэу Уэйн щэпсэу:

«Джоланыр зытшлэклодым ыуж Америкэм сыкьэ-кьуагъ. Мы кьэралыггом сыщыпсэуным сыклэхьэ-псыщтыггэ. Ау кьухэ-

лэатэм сыкьызырэхэу, дунаир шлунклэу, оелэ мафэу тыкьэбыгыггэти, слээггэрэр эклэ сшлэ-лэагъ. Бэрэ сымышлэу, зымы сыгу фэмыклоу мэээ заулэ кьэсхыгъ. Илгэс-ныкьо тешлэггэу згьэзэ-жыныу сыгу кьыхагъ, ау сятэшыр мыщ дэсыггэти, «тлэклэрэ щыс, щылаклэм кьырыплъ» ылуи, сызэты-рилэжагъ».

Тлэклэрэ шыси, тлэклэ хэггэ-гуклэм зесэм, еджэнэу колледжым члэхьагъ, ащ кьыггэу лэ-жьэнэуи ыублагъ. Компьютерклэ хьисап программэхэр сатыушлэхэм апае зэхиггэуцонхэу зиггэ-сагъ. Етлани тлэклэ зэшлэм исэ-нэхьат зэблихьунэу ыгу кьэ-кыгъ. Медицинэр кьыхыхыгъ. Іапкь-лэпкь, тхыпкь, кьуп-шхьэ узхэр ыггэхьужьынкхэм фэджагъ.

Хьажьу Зиуар тхыпкьым кьы-дэклэрэ клэцлэ пкьынэхэр диггэ-хьажьынхэмклэ Іазэу илгэс 20 хьуггэу мэлэжэ. Нью-Джерси ит кьэлэ зэфэхьафхэм Иоф ашешлэ. Кьызырэтлэуаггэу, иунаеу Патерсон Изэплэ шыриІ. Апэ чыгур кьыщэфыгъ, нэужым кьятипллэ хьурэ унэр тыришлэ-хьагъ. Апэрэ кьатым Изэплэр хиггэуцагъ, ышхьаггэхэр псэушлэ ышыггэх, ахэр бэджэндэу цыф-хэм аретых.

ХЬАЖЬУ Зиуар:

«Доллар миллионищ хьурэ кредит банкым зы процент чыфэу темыхьоу кьисхи, мы Изэплэр сшыггэ. Медицинэм пьлэхэм сатыу ашыным пае Америкэм фэггэкло-тэныггэ инхэр кьаретых.

Докторхэр шылэх ягъа-шлэм зыгорэм фэлажэ-хэу, мары сэ илгэс 15 хьуггэу Америкэм кьы-щыхьуггэу бзылфыггэу кьыздэлажэ. Бизнес ышынэу ышхьэ кьыхьэ-рэп. Сэ кьэралыггом ыбзи ихабзи сымышлэу сыкьыхьагъ, ау зыгорэм сынэсын гухэлъыр сшэу зыхэзггэни, нахь пытэу сылэжыагъ».

Нахь пытэу Иофшлэным зызэ-рэхиггэнаггэм сатыу инри кьы-клэлыкылауагъ. Ізээн Иофым имы-закьоу, унэ щэф-щэжыным Зиуар илгэс пчяггэу хьуггэу пылгъ. Унэжхэр ешэфыхьэш, ахэр еггэцэклэжыхьэш, нэужым ешэжыкы. Шыпкьэ, аужырэ лээхьаным Америкэм икризис мы сатыум ияггэу кьыриггэклыгъ.

ХЬАЖЬУ Зиуар:

«Нью-Йорк дэт унэ лэ-гитлур кьызаггэом ыуж Америкэм иэкономикэ кьелыхыгъ. Мары сэ унэжхэр кьэсщэфхи, эклэмкли блы хьухэу, згьэцэклэжыггэхэу джы-рэ уахьтэ цытык. Ау джыдэдэм сшэхэмэ, хэслэхьаггэр клэсхыжы-щтэп. Ар кьызэкклэкло-жыным илгэс 20 ыхьын ыльэклышт».

Хилхьэггэу ахьшэр кьызырэ-эклэмыкыжырэм ащ фэдизэу Зиуар ыггэпэрэп. Агу амыггэ-кьлодыныр, зыр мыхьумэ, нэмы-кымы еусэнхэр америкэ адыггэ-хэм яшэн. Зиуар Ізэплэ зэтэггэ-псыхьаггэм джыри зы кьыгуи-ггэхьон ыгу хэлъ. Мастэхэр пкьышлэлым хаггэуцохэзэ зэ-

рэлэзэхэрэ шыклэри кьызлэкли-ггэхьагъ.

Медицинэ Изэплэхэр Амери-кэм кьебэклых. Ахэр зэпэлутхэу, хьэблэ псау кьаггэпсэу, кьахэ-пхыжыштыр умышлэу шытых. Мыщ дэжымы шыклэ-амалы-клэхэр бгьэфедэнхэм мэхьанэ иІ. Ау анахьыбэ зэлытыггэр уисэ-нэхьат узэрэфэхьыпкьэр, хэ-шыклэу фыуилэр, цыфэу уилэ-пылэггэу зыщыклаггэм цыхьэу кьыпфшлэрэр ары. Зиуар ыджэ-цыфхэр шызэблэклэ зэпытых. Иофшлэ нэклэу хьурэп. Ащ елгытыггэу Иофхэри зэпэфх.

Зиуар ышитлэи ежь фэдэу Іапкь-лэпкь узхэмклэ Іазэх. За-хьир Аризонэм шыІ, Нэуар Джорджие щэпсэу. Нью-Джер-си кьыдыдэхьэр ышыпхьурэ янэрэ. Сирием ыш кьэнагъ. Омар Дамаск щэпсэу. Зэклэри алъакьо пытэу тетых, зымы шы-клэхэрэп, ау... тыдэ шыІ хэхэс адыги ихьопсэплэ шхьалэ мы-хэри ыггэггэуцэхьэрэп.

ХЬАЖЬУ Зиуар:

«Гьэшлэггэоны тилоф зэрэщытыр. Мылэкуи амали тил. Сызфэе уни, псэуалыи, машини кьэс-щэфын слээклышт. Зымы

Іазэ. Шлэныггэлэжъ. Губзыгъ

Америкэм шызэлъашлэрэ урологэу Шапсыггэу Ридван иунэе Изэплэхэм ащыц зэлу-клэггэу шыдытилагъ. Америкэм имызакьоу, хэггэу пчяггээмэ мы докторыр ащыцлэрылэ. Ра-ггэблаггэзэ операциехэр аще-шых. Ридван анахь сымэджэщ инэу Бруклин дэтым шэлажэ. Ащ нэмыклэу, унэе Изэплэхэр Бруклин, Манхэттен ыкли Нью-Джерси кьащызэлэуихыггэх. Зэ-рэцыф губзыггэр апэрэ зэдэггэ-шылэггэу кьыбгүрэлэ.

ШАПСЫГГЭУ Ридван — уролог, шлэныггэлэжъ:

«Сэ сицлыкыггэом адыга-бзэклэ дэггэу дэдэу сыгу-щылэщтыггэ. Зэгорэм, пчыхьэшхьапэ хьуггэу, пчэхьашхьапэ сытесэу сянэ мырэуштэу есшэ-ггэагъ: «мазэр уашьом пьлаггэ». Сянэ тхьамы-клэрэ дунаим ехыжыггэ, Тхьэм джэнэт кьырет, зэхихыггэр ащыггэу

лээшэу ыггэшлэ-ггэаггэагъ. Джы сиядыгабзэ кьы-щыклагъ, ау клэ-дыпаггэп».

Мыкьлодыггэ адыга-бзэм нэмыклэу Ридван арапыбзэр, инджылы-зыбзэр, итальяныбзэр, испаныбзэр, нэмыцы-бзэр ешлэх. Лээны-кьуабэ зышлэггэшлэ-ггэон творческэ цыф. Гушылэм пае, Изэплэр кьытиггэлэггэу зэхьум, ащ ыклэцлэ зэрэщыггэ тыналэ тырыггэггэзггэ. Зэрэзэлыхыггэр ежымы игукьэкІ. Сымаджэм игупсэфыныггэу кьы-дыхэлгытаггэу эклэ гьэпсыггэ.

Узыр кьыхэзыггэшырэ ыкли зыггэхьужьырэ техникескэ амал-хэмклэ Изэплэр зэтэггэпсыхьагъ. Аужырэ шапхьэхэм ахэр аде-штэх. Урологием епхыггэу узхэр

цыфым кьегоон зэрилэклышт-хэр Шапсыггэу Ридван упклэп-кыггэу кьелуатэ. Ащклэ ушэтын пчяггэухэр ышыггэх ыкли шлэ-ныггэлэжымы Иофшлэн зэпиггэ-урэп. Изэплэм ушэтын гупчэ хэт.

Докторыр Иофшлэн фэ-шыпкь. Сирием джыри шы-псэузэ медицинэ институтыр кьышиухыггэагъ, нэужым Герма-нием шылэжыагъ, Америкэм кьызэклом, иггэсэныггэу кьыггэ-шыпкьэжыггэ. Осэ инэу фа-шлэрэм ишыхьатэу «Дунаим ианахь доктор дэггэу» зыфилорэ шытхьуцлэр кьыфаггэшлэагъ.

ШАПСЫГГЭУ Ридван:

«Силофшлэн шлэ сэлэггэу. Ыгу клэдыггэу садэжэ кьэклорэ сымаджэм Іэпы-лэггэу сызыфэхьуклэ, сэ-гупсэфы, сэрэхьаты, сыгу хэхьо».

Ридван илгэс 28-рэ хьуггэу Америкэм зыщыпсэурэр. Шлэ-ныггэу институтхэм адэлажэ. Изэплэхэр кьызэлэуихыггэх. Хьу-лфыггэу ипсауныггэу фэггэхьы-ггэу конференциехэр илгэс кьэс зэхешэх.

«Шапсыггэу Ридван тиклэлэ-еггэадж, ало Иофшлэггэу. Кьырэплых, шысэ тырахы. Ыггэсаггэхэм Адыгеим шыщ-хэри ахэтых. Екьутэклэ Заремэ Адыгэкьалэ шыщ. Краснодар дэт медицинэ институтым шеджэзэ, Америкэм практикэ шихьыггэагъ.

ЕКЬУТЭКІ Зарем — уролог, Нью-Джерси щэпсэу:

«Сыстудентэу Нью-Йорк

щыпсэурэ тильэпкьэггэу цлэрылоу Натхьоу Кьадыр сыкьыфэтхэггэагъ Амери-кэм сыкьэклэнышъ, практикэ шысхьынэу сы-фаеу. Еггэблэггэу тхыль кьысфиггэхьы, сыкьэ-клэну хьуггэаггэ. Шапсы-ггэу Ридван ащыггэу Бруклин сымэджэщым иврач шхьалэ игуадзэу Иоф ышлэщтыггэ. Мэзитло сыкьырыплыггэу, ышлэрэр эклэ кьысфилуатэзэ, сы-дэлэжээнэу синасыр кьы-хыггэ. Уролог бзыл-фыггэхэр бэл, ау Ридван ихьатырклэ урологием сэ-ри кьыхэхыггэ».

Екьутэклэ Заремэ непэ ыльэ-кьуацлэр Хилми. Нью-Джерси шыпсэурэ тильэпкьэггэу ащыц дэклэуаггэу, мы кьэралыггом кьынагъ, Иоф шешлэ, щэпсэу.

Шапсыггэу Ридван, Хьажьу Зиуар афэдэхэу гьэсаггэхэу, шлэ-ныггэу куухэр алэклэлыггэу, Иоф-шлэггэу хьысэ атырахэу адыгэм идунай тильэпкьэггэу маклэп хэтыр. Адыгэ лэпкымы ыцлэ дахэклэу араггэагоу, ашхьэ лэаггэу Іэтыггэу, гьыггэаггэхэр ялэхэу ахэр мэлсэху.

ТІЭШЪУ Светлан.

Адыгэ Республикэм изаслу-женнэ журналист.

Лондон кыыщилъэгъугъэхэр зэрегъапшэх

Адыгэ кыэралыгъо университетымрэ бзэхэр зыщызэрагъэшлэрэ Гупчэу «Активымрэ» инджылызыбзэмкІэ яклэегъаджэу Теуцожь Фатимэ Адыгэ Республикэм иныбжыкІэ куп игъусэу Англием шылагъ. Пуныгъэм, гъэсэныгъэм, лъэпкъ шлэжым афэгъэхыгъэ зэгъэшэнэу ышлыгъэмэ татэгущылэн тимурадэу тызэлуклагъ.

— Фатим, «Активым» иклэлэеджэкІо анахь дэгъухэм уряпашэу Англием узэкІом, инджылызыбзэм изэгъэшлэн еплыкІэу фыуилагъэм зэхьокІыныгъэхэр фэхъугъэхэ?

— «Активым» иклэлэегъаджэу Кыыкь Мариети купым ипэщэгъ. Урысыемрэ ІэкІыб хэгъэгухэмрэ бзэхэм язэгъэшлэнкІэ амалэу агъэфедэхэрэр зэдгъапшэхэз, дэгъоу ахэлъыр кыызырэхэтхыштым тыпыл. Интернет, пэрыт техникэр еджапІэхэм ялэх, кІэм лыхъунхэр кыахылытэкІыр. Тэ анахъу тыналэ зытедгъэтыгъэр дунаим кыышыхахыр экІолІакІэхэм зызэрафэдгъэсэщтыр ары. «Активым» пэрыт ІофшІакІэр зыщыпхырашчырэ еджапІэмэ ахалыт. Студентыр лыхъон, кыгъотырым уасэ фишын зэрилгъэкІыштым тыпыл.

— Аспирантурэм ия 3-рэ курс ушеджэ, диссертациер сыд фэдэ лъэныкыо ехылагъэу птхыра?

— БзитІу зышІэрэм ящэнэрэр зэригъэшлэным фэшІ хэкІыплэу шыІэмэ яхылылгъэ зэгъэшлэнхэр сшІогъэшлэгъоных. Адыгэ кыэралыгъо университетым ІэкІыб кыэралыгъуабзэхэмкІэ ифакультет ипашэу Джэндэрэ Бэтти, лъэпкъ факультетым иклэлэегъаджэхэри, нэмыкІхэри упчІэ-

жыгъу сэшІых. Темэу сштагъэр жы хуштэп, бзэм ишгъэфхэр ззыгъа-шІэ зышІонгъомэ пыдзы ашІыштэп.

— Адыгэ республикэ гимназием ушеджэ, адыгабзэр дэгъоу ошІэ. Инджылызыбзэр кыыхэпхыныр кызыхэ-кІыгъэр сыда?

Фатимэ мэщхы, шгъац шІу-цІэ дахэр нахышІоу зэригъафэ шІонгъом фэдэу гъунджэм ылъэныкыокІэ маплъэ.

— СитеплэкІэ врач сыхъун фэгъэу бэмэ кысаІокІы. КІэлэегъэджэ сэнэхъатыр кыыхэсхыным пае ушгъэтынэу стыштхэм нахь сафэхъазырэу кысшыхъуштыгъ. Инджылызыбзэм изэгъэшлэн сызэрэпылтым зыкІи сыкІэгъоужыр. Сыд фэдэ хэгъэу укІуагъэми, инджылызыбзэм цыфхэм уахишгъэ, уакъы-хищыжышгъ. Кембридж ыкІи Оксфорд университетхэр дунаим анахь шыцІырох. «Активым» Кембридж еджапІэм бэшІагъэу Іоф дешІэ. Типэшэ шгъаІэу Едыдж Мэмэт Англием тызэригъэкІуагъэм, гъэсэныгъэм иамалыкІэхэр дгъэфедэнхэм зэрапылтым фэшІ лъэшэу тыфэраз. Литературэм, кыбарыкІэхэм тащыкІэр. «Активым» илээси 5-м кыышыублагъэу зыныбжэ хэклотагъэхэри шеджэх.

Теуцожь Фатим.

— «Активым» еджэпІэ тедзэу, ушІэныгъэ шы-хэгъэхонэу гъэпсыгъа?

— Адыгабзэр, инджылызыбзэр, нэмыкІхэри унэ еджапІэм шызэрагъашІэх. Фэмыхэр егъэ-зыгъэ ІофкІэ шеджэхэр. ШІэ-ныгъэм лыхъухэрэр, дунаим «ишгъахыныгъушгъэ кыызыхы» зышІонгъохэр арых «Активым» кыаІохэрэр.

Англием имузейхэр

— «Активым» иклэлэеджэкІо 24-рэ шыуигъусэу Англием шыузэкІом гум кыинэжыныу сыда кыышышгъэуагъэу?

— Англиер кыэралыгъо кыызырыкІом. Тучаным учІэхъагъэми, метром ушыІэми узыІукІэрэ цыфхэр рэхъагы, упчІэм иджэуап псынкІэу кыуатыжы. Музейхэр, тарихым епхыгъэ чІыпІэхэр егъашІи тшыгъушгъэштхэр. Тхылгъэм уаджэныр дэгъу, ау ор-орэу плгъэгъуэр зыпшІын шыІэп. Париж, Бельгьер, Герма-

ниер, Тыркуер, нэмыкІхэр зыгъэ-гъугъэхэм Англиер нахь кыахы-гъэшы. ЗылашІэрэ ЯтІонэрэ Елизаветэ зэрэтылгъэуагъэм, псым ычІэгъ хъугъэгъэ кыухъу агъэцкІэжыгъэм икыбарэу кытфа-Іотагъэм, нэмыкІхэм гукІэ зафэ-сэгъазэ, икІэрыкІэу сызыІукІэ сшІонгъор макІэп.

— Бзэр — псэ. Ащ изэгъэшлэн сыда кызыгъэпсынкІэрэр?

— ШыІэныгъэр ары. Лондон тызэкІом Германием, Китаим, Тайвань, нэмыкІхэм кыарыкІыгъэ кІэлэеджакІохэр нэбгырэ тІуры-тІу е шырышгъэу зэапхъэгъагъэх. Адыгэр, урысыр, кытайцэр зызэ-ІукІэхэкІэ, инджылызыбзэр ары зэрэзгурыІоштыгъэхэр. Мыекъуапэ дэс тильэпкъэгъу кІэлэ-цыкІлүмэ ялахылыхэр кыуаджэхэм ащэпсэх. Ахэр чылэм бгъэкІонхэш, нэнэж-тэгъжхэм адэгущы-Іэнхэм фэшІ адыгабзэр ары апэу агъэфедэщтыр.

— Фатим, Лондон угу зэрэрихыгъэр дэгъу. Узыщыпсэурэ Мыекъуапэ ащ ебгъапшэу уахгъэ кыы-окІугъа?

— Мыекъуапэ сикъэлэ клас. Иурамхэр шыуамбгъох, занкІэх, цыфышІухэр дэсых. Къалэм и Мафэ шІэхэу зэрагъэмэфэкІы-щтыр сэшІэ. МэфэкІ зэхыхъэхэм сигуапэу сахэлэжышгъ. Мыекъуапэ Кыыблэ шгъолырым икыэлэ анахь дахэмэ ахэсэлгыт. Лондон Олимпиадэ джэгунхэм атегъэп-сыхъагъэу мэпсэу. Англием джы-ри сыкІонэу сыфай, зыгорэ кыы-щыгъушгъагъэу ащ фэгъэзэжы сшІонгъоу мафэхэр кыыхэкІых. Инджылызыбзэм Іоф дэсшІэным, сиадыгабзэ гупшысэу хаслхъэрэр нахь лыызгъэкІотэным апае Англием сызэрэшыІагъэр сишы-Іэныгъэ шІукІэ кыыхэнэжышгъ.

— УгухэлъышІухэр Тхъэм кыыбдегъэхъу, Фатим.

— Тхъауегъэпсэу.

ФЕСТИВАЛЬХЭР, КОНЦЕРТХЭР

«Налмэсыр» жьогъобыным кыыхэщы

Урысыем и Мафэхэр ГерманиемшыкІуагъэх. Адыгэ Республикэм и Кыэралыгъо Академическэ кыэшъокІо лъэпкъ ансамблэу «Налмэсыр» фестивалэу «Урысыем ижьогъобын» зыфилорэм хэлэжыагъ. ЗэхэщакІохэм тиартистхэр дэгъукІэ кыахэгъэщыгъэх.

лым икыызыІухын ехылылгъэ зэхыхъэм кыышыгъушгъагъ.

«Налмэсыр» кыэшъо», «Ислъамый», «ЛъэпчІас» зыфилорэрэр, нэмыкІхэри тиартистхэм концерт зэхэтхэм къащашІыгъэх. Тамара Гвердцители кыІорэ орэдым кыэшІыныр кыадагъэлъэгъуагъ. Урысыем итворческэ купхэр зыхэлэжэхэр концертхэм «Налмэсыр» гъогъушгъэ пчэгум къащыхъу кыыхэкІыштыгъ. — ар зэкІэми анахыб. Тикъашгъохэр зэхэщакІомэ агу рихыгъэх.

«Налмэсыр» Мыекъуапэ кыызыригъэзэжыгъэм лыпытыу Адыгеим, Краснодар краим ащыкІошт мэфэкІ зэхыхъэхэм ахэлэжышгъ. Кыыхащт мазэм и 15-м Тыркуем тиансамблэ кІошт. Анкара и Адыгэ Хасэ «Налмэсыр» ригъэблэгъагъ.

Сурэтым итыр: «Налмэсыр» кыэшъо.

Сыбыр иІыкІохэр, Корякием, Башкортостан, Татарстан, Чечэным, Ингушетием якупхэр фестивалым кыышышгъагъэх, шыуджыгъэх, лъэпкъ орэдхэр кыащ-Іуагъэх. Федералыне ктулыкъу-шІапІэу «Россотрудничеством» ипашэу К. Косачевыр фестива-

ДЗЮДО

Мыекъуапэ имэфэкІ ипэгъокІ

Урысыем и Кыыблэ шгъолыыр дзюдомкІэ изэнэ-кыокъу Адыгэ кыэралыгъо университетым физкультурэмрэ дзюдомрэкІэ иинститут шыкІошт. Мыекъуапэ имэфэкІ мафэхэм бэнакІохэм ялэпэлэсэныгъэ кыагъэлъэгъошт.

Мыекъуапэ шыпсэурэмэ дзюдор яклас. Хъулыфгыгъэхэри бзылфгыгъэхэри апэрэ чыплэхэм афэбэнэщтых. Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу Бастэ Сэлымэ зэрилгытэрэмкІэ, Кыыблэ шгъолырым дзюдомкІэ ибэнакІохэм яухъазырыныгъэ хагъахъо. ЗэлукІэгъухэр алырэгъум гъэшІэгъонэу шыкІоштых. Зэнэкъокъур Юныгъом и 8-м сыхъатыр 11-м кыызыІуахышгъ.

НэкІубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТІЛЪ Нурбий.

Зэхэшыагъэхэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб кыэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи кыбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет
Адресыр: ур.Крестьянскэр, 236

Редактор
шхъаІэр
ДЭРБЭ
ТИМУР

Редактор
шхъаІэм
иапэрэ гуадзэр
МЭШІЛЭКЪО
Саид

ПшгъэдэкІыж
зыхырэ
секретары

ХЪУРМЭ
Хъусен

Редакциер
зыдэщыІэр:
385000,
кы. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъаІэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшгъэдэкІыж зы-
хырэ секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:
Урысые Федерацием
хэутын ІофхэмкІэ,
телерадиокъэтын-
хэмкІэ ыкІи зэлъы-
ІэсыкІэ амалхэмкІэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплэ гъэІоры-
шІапІэ, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кы. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
5048
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2685

Хэутыным
узыкІэтхэнэу цыт
уахгъэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкІэтхэгъэхэ
уахгъэр
Сыхъатыр 18.00